

Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς
-Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
-Οικονομικών**

ΘΕΜΑ: Περιβαλλοντικά και άλλα ζητήματα, σχετιζόμενα με τη διέλευση του αγωγού T.A.P. από την Ελλάδα

Στις 7 Αυγούστου 2013 η κοινοπραξία Trans Adriatic Pipeline (TAP) AG, εταιρία που συστάθηκε με σκοπό τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την κατασκευή του Αδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου (TAP), κατέθεσε, μετά από πολλές παλινωδίες, την ολοκληρωμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων (ΜΠΚΕ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (<http://www.trans-adriatic-pipeline.com/gr/news/news/detail-view/article/420/>).

Όπως, μάλιστα, επισημαίνεται στην επίσημη ανακοίνωση, η εταιρία θα προχωρήσει σε συναντήσεις δημόσιας διαβούλευσης της ΜΠΚΕ με τις τοπικές κοινότητες μεταξύ 16 Σεπτεμβρίου και 18 Οκτωβρίου.

Πέραν από σημαντικά γεωπολιτικά και άλλα κεντρικοπολιτικά ζητήματα που αναφύονται από την ίδια την επιλογή να προχωρήσει το σχέδιο του TAP, όπως το ότι οι αγωγοί θα έπρεπε να εξυπηρετούν και υλοποιούν τον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας μας -ο οποίος δυστυχώς δεν υπάρχει-, επιμέρους κεφάλαια της ΜΠΚΕ προκαλούν προβληματισμό και ανησυχία σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα και θέματα χρήσης γης.

Στην κατατεθείσα ΜΠΚΕ περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ανάλυση της προτεινόμενης έως τώρα όδευσης του αγωγού στην Ελλάδα, σύμφωνα με την οποία ο αγωγός θα περάσει σειρά Ζωνών Ειδικής Προστασίας και Ειδικών Ζωνών Διατήρησης του Δικτύου NATURA. Στο Κεφάλαιο 8 (Εκτίμηση και Αξιολόγηση Επιπτώσεων και Μέτρα Αντιμετώπισης), τα παραρτήματα 8.7 έως και 8.11 αποτελούν σε Ειδικές Οικολογικές Αξιολογήσεις για συγκεκριμένες ΖΕΠ και ΕΖΔ διέλευσης του αγωγού. Οι μελετητές σημειώνουν ότι η όδευση του TAP από περιοχές του δικτύου NATURA, θα προκαλέσει από μέτρια έως και σημαντική όχληση της τοπικής προστατευόμενης πανίδας -μέχρι οριστικής μετατοπίσεώς της, μη αναστρέψιμες ζημιές στις προστατευόμενες περιοχές και κατακερματισμό οικοτόπων. Βάσιμες ενστάσεις έχουν κατατεθεί επίσης από αγροτικούς συλλόγους των περιοχών όδευσης του αγωγού, από εκπροσώπους των τοπικών κοινωνιών, από την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, αλλά και από επιστημονικούς φορείς, όπως τα παραρτήματα Ανατολικής Μακεδονίας του Τεχνικού και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Οι αγροτικοί σύλλογοι των περιοχών διέλευσης του TAP έχουν επισημάνει ότι ο μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος θα συρρικνωθεί, οδηγώντας τους παραγωγούς σε οικονομικό αφανισμό. Παράλληλα, η όδευση του αγωγού από τα καλλιεργήσιμα αγροτεμάχια θα μειώσει σημαντικά την αξία τους, ενώ η διαγώνια διέλευση του TAP

θα χωρίσει πολλά χωράφια στη μέση, αυξάνοντας το κόστος κατεργασίας για τον ιδιοκτήτη παραγωγό. Πολλά, επίσης, ερωτηματικά γεννά και το μικρό βάθος υπογείωσης του αγωγού (ένα μόλις μέτρο) κατά τη διέλευσή του από αγροτική γη με έντονες δραστηριότητες και υποδομές, όπως αρδευτικά και στραγγιστικά κανάλια.

Το ΤΕΕ και το ΓΕΩΤΕΕ Α.Μ. έχουν επίσης εκφραστεί αρνητικά στο ενδεχόμενο διέλευσης του αγωγού από περιοχές υψηλής παραγωγικότητας, προετοιμάζοντας παράλληλα επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόταση χάραξης, η οποία αναμένεται να κατατεθεί μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου. Παράλληλα, κατηγόρησαν την εταιρία ότι η διαδικασία διαβούλευσης με τους κατοίκους των χωριών διέλευσης είναι προσχηματική, οι όποιες αποφάσεις είναι ήδη ειλημμένες και η χάραξη της όδευσης προκαθορισμένη. Σύμφωνα με μαρτυρίες, η κοινοπραξία δεν έχει προβεί σε καμία απολύτως, επί του περιεχομένου της ΜΠΚΕ, συζήτηση με τις τοπικές κοινωνίες, έτσι όπως αυτές εκφράζονται θεσμικά, μέσω των Δημοτικών ή Τοπικών Κοινοτήτων, των Δημοτικών Συμβουλίων, των επιστημονικών, παραγωγικών και περιβαλλοντικών φορέων και οργανώσεων των περιοχών διέλευσης του ΤΑΡ. Αυτή ήταν η τακτική που ακολούθησε, άλλωστε, και κατά την περίοδο «διαβούλευσης» της Οριοθέτησης Περιεχομένου της ΜΠΚΕ κατά το δίμηνο Δεκεμβρίου 2012 – Ιανουαρίου 2013.

Επειδή προκύπτουν σημαντικότερα ζητήματα διατήρησης της βιοποικιλότητας στις περιοχές της προτεινόμενης όδευσης του αγωγού ΤΑΡ.

Επειδή ο πρωτογενής τομέας, εξαιτίας κυβερνητικών επιλογών, λαθών και παραλείψεων και έλλειψης σχεδιασμού, έχει ήδη καταρρακωθεί και οι αγρότες των περιοχών διέλευσης του Αδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου δεν έχουν περιθώρια μεγαλύτερης απώλειας των περιουσιών και του εισοδήματός του.

Επειδή κορυφαίοι επιστημονικοί φορείς έχουν εκφραστεί αρνητικά σε πολλά σημεία της Μελέτης Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων του έργου.

Επειδή η χωροθέτηση του έργου εγείρει θέματα ασφάλειας κατοικημένων περιοχών.

Επειδή δεν είναι δυνατόν, ένα τόσο μεγάλης γεωπολιτικής, ενεργειακής και οικονομικής σημασίας έργο, να προχωρήσει χωρίς να ληφθούν υπόψη οι απόψεις των τοπικών κοινωνιών, άρα οι όποιες αποφάσεις για την πορεία του πρέπει να εναρμονιστούν στις απαιτήσεις και τα «θέλω» της κοινωνίας.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί, στο σκέλος που αφορά στο κάθε Υπουργείο ξεχωριστά:

- 1. Θα λάβει σοβαρά υπόψη του ο Υπουργός ΠΕΚΑ τα προβληματικά σημεία της χάραξης όδευσης του αγωγού ΤΑΡ μέσα από προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA, απαιτώντας να γίνει επανασχεδιασμός της; Σε ποιες ενέργειες θα προβεί προκειμένου να μην επηρεαστεί η χλωροπανίδα αυτών των περιοχών και να μην υπάρξουν μη αναστρέψιμες ζημιές στα τοπικά οικοσυστήματα;**
- 2. Ποια συγκεκριμένα μέτρα θα ληφθούν ώστε να μην πληγούν οικονομικά οι παραγωγοί των νομών διέλευσης του αγωγού; Έχουν προβλεφθεί αντισταθμιστικές λύσεις για την απώλεια καλλιεργήσιμων εκτάσεων υψηλής παραγωγικότητας (ανταλλαγή εκτάσεων, απαλλοτριώσεις κ.ο.κ.);**
- 3. Υπάρχει πρόβλεψη αντιμετώπισης των πρόσθετων προβλημάτων και κινδύνων που προκαλούν οι ποικίλες ιδιομορφίες του εδάφους των περιοχών διέλευσης του αγωγού (υψηλή περιεκτικότητα σε οργανική ουσία που εγκυμονεί κινδύνους πυρκαγιάς, συνίζηση, υπάρδευση, ζώνες κατοικίας);**

4. Προτίθεται να συνεργαστεί στενά με το ΤΕΕ και το ΓΕΩΤΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις υποδείξεις των επιστημόνων, σχετικά με θέματα που αφορούν στην χωροθέτηση του αγωγού, όπως αυτές θα προκύψουν από τη μελέτη και την εναλλακτική πρόταση που οι δύο φορείς αναμένεται να καταθέσουν εντός των ημερών;
5. Θα δεσμεύσει την κοινοπραξία να σεβαστεί τις γνώμες και τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από τις δημόσιες διαβουλεύσεις με τις τοπικές κοινωνίες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ηρώ Διώτη

Ευάγγελος Διαμαντόπουλος

Αϊχάν Καρά Γιουσούφ

Χουσεϊν Ζεϊμπέκ

Χρήστος Καραγιαννίδης

Ευγενία Ουζουνίδου

Αθανάσιος Πετράκος

Αφροδίτη Σταμπουλή

Νίκος Βούτσης